

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Gratien Jocou

*Beskoitze,
Lapurdi
(1935-2022)*

Aurkibidea

Biografia

Beskoitze Aranbidea laborari etxean sortu zen Gratien 1935. urtean. Laborantza zen orduan herriko ogibide nagusia, baita gurasoena ere. Bide hori jarraiki zuen berak ere eta sortetxearen segida hartu zuen. Etxean euskara mintzatzen zuten, baina frantsesa ere amarekin ikasia zuten, emaztekiak Parisen ikasi zuelako sehi zenean. Aljerian egon zen Zerbitzu militarra denboran. Biarritzen hil zen Gratien 2022ko maiatzaren 9an, 87 urtetan.

Zintak

BES-001

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Erremundeguy, Joseba
- **Data:** 2013-02-25
- **Iraupena:** 53 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Beskoitzen gehienbat euskaraz

- **Erref:** BES-001/002
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:02:35. **Bukatu:** 00:04:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Gratien txikia zenean hizkuntza nahasketa zegoen Beskoitzen. Oroitzen du bazirela frantsesez bakarrik mintzatzen ziren familiak. Hauek katixima ere frantsesez egiten zuten. Etxean elebitan egiten zuten, euskaraz eta frantsesez. Eskolan euskaraz hitz egitea punitzen zen.

2. Laborantzatik bizi

- **Erref:** BES-001/003
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:04:52. **Bukatu:** 00:06:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Jende gehiena laborantzatik bizi zen herrian. Gaur egun baino askoz ere laborantza etxe gehiago zegoen Gratien haurra zenean. Oso ohikoa zen etxerako laborantza egitea.

3. Lehengo laborantza

- **Erref:** BES-001/004
- **Iraupena:** 0:03:29. **Hasi:** 00:06:48. **Bukatu:** 00:10:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Ogia, artoa, abereak... ohikoak ziren garai bateko etxeetan. Laborantza egiteko modua asko aldatu da. Behiak zituen Gratienek etxean. Haurra zelarik, ogia etxean egiten zuten. Urdeak ere izan ohi zituzten.

4. Ur gaziak Beskoitzen

- **Erref:** BES-001/006
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:11:43. **Bukatu:** 00:12:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Nafarroa-Behereko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Gatz lantegiak

Laburpena:

Beskoitzen ur gaziak zirela eta jende asko mugitu zen herrira, baita Baiona ingurura ere.

5. Hiru eskola Beskoitzen

- **Erref:** BES-001/008
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:14:12. **Bukatu:** 00:17:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Herrian 3 eskola ziren. Gratien eskola laikoan ibili zen. Eskolen artean hika-mikak egon ohi ziren. Beskoitzeko plazan neska gutxi egoten zen. Plazan bazkaltzen zuten Beskoitzeko plazako eskolara joaten ziren ikasleek.

6. Amak eta amaxik asko bidaiatu zuten

- **Erref:** BES-001/009
- **Iraupena:** 0:04:33. **Hasi:** 00:17:27. **Bukatu:** 00:22:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Aitatxi eta amaxirekin bizi zen Gratien. Amaxik istorioak kontatzen zizkien etxekoei. Amaxiren ahizpa askotan joaten zen haien etxera. Honekin frantsesez egiten zuen amaxik. Beskoitzen lan falta zela eta, ohikoa zen Parisera lanera joatea. Gizonak bertan gelditu ohi ziren.

7. Beskoitzen toka nagusi

- **Erref:** BES-001/011
- **Iraupena:** 0:02:18. **Hasi:** 00:22:16. **Bukatu:** 00:24:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Beskoitzen oso ohikoa zen toka-noka aritzea. Zuka kanpotik etorritakoek egin ohi zuten. Aitari eta amari zuka egiten zieten. Neskekin, ordea, xuka.</p>

8. Meza ondoren, ostatura

- **Erref:** BES-001/013
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:24:40. **Bukatu:** 00:26:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Aisia » Taberna giroa

Laburpena:

Beskoitzen ostatu gehiago zeuden garai batean. Plazan bertan hiru zeuden, eta herrian zehar beste zazpi bat. Igandetan joan ohi ziren gizonak ostatueta.

9. Etxeetan ardoa egiten zen

- **Erref:** BES-001/015
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:27:42. **Bukatu:** 00:30:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Baserrria » Baserriko lanak » Ardogintza
- Baserrria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroztera

Laburpena:

Ardoa eta kafea zen ostatuetan edaten zena orokorrean. Etxe gehienetan mahastiak egoten ziren etxeko ardoa egiteko. Ama Baionara joaten zen saltzera.

10. Beskoitzeko jaiak

- **Erref:** BES-001/018
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:32:30. **Bukatu:** 00:34:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

Beskoitzeko jaiak bi egun irauten zituzten, igande eta astelehen. Pilota partidua, bertsolariak, meza... egon ohi ziren ospakizun moduan.

11. Aita 39ko gerlan

- **Erref:** BES-001/019
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:34:23. **Bukatu:** 00:37:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945)
- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945) » Eragina Ipar Euskal Herrian
- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945) » Alemaniarren alde edo kontra ibiliak

Laburpena:

Alemaniarrek egon ziren Beskoitzen gerra garaian. Beskoitzeko plazan egon zirela oroitzen du. Aita gerlara joan zen 39ko gerlan, eta kolpatu egin zuten han.

12. Herria bitan zatiturik

- **Erref:** BES-001/020
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:37:38. **Bukatu:** 00:38:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945)
- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945) » Eragina Ipar Euskal Herrian
- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945) » Alemaniarren alde edo kontra ibiliak

Laburpena:

Alemaniarrek herrira sartzean herria bitan zatitu zen, haien alde eta hain kontra zeudenen artean.

13. Zerbitzu militarra Algerian

- **Erref:** BES-001/022
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:39:08. **Bukatu:** 00:41:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Algerian egin zuen Gratienek zerbitzu militarra. Errebisio baten ondoren, deitu egin zioten zerbitzu militarra egiteko aukeratua izan zelako. 28 hilabetez egon zen Algerian. 3-4 ziren euskaldunak.

14. Algerian izandako bizitza

- **Erref:** BES-001/024
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:42:12. **Bukatu:** 00:42:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Algerian zerbitzu militarra egin zueneko garaia. 28 hilabete pasa zituen han, eta bi aldiz izan zuen etxera itzultzeko baimena. Momentu arriskutsuak ere bizi izan zituen han.

15. Beskoitzeko gatzaren istorioak

- **Erref:** BES-001/026
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:45:20. **Bukatu:** 00:46:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Nafarroa-Behereko lantegiak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Gatz lantegiak

Laburpena:

Beskoitzeko istorio bat dago, herrian gatz fabrikatzearen ingurukoa.

16. Garai batean auzolana nagusi

- **Erref:** BES-001/028
- **Iraupena:** 0:04:12. **Hasi:** 00:47:40. **Bukatu:** 00:51:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

Garai batean gehiago ikusten zuten elkar auzokoek, auzolanean, elizan, abere-hiltzean... Norbait hiltzen zenean ere auzokoek hildakoa bisitatzen zuten.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com